

JAAERVERSLAG

publieksversie 2020

INHOUD

3

1. Voorwoord

4

2. Visie Gearhing

5

3. Speerpunten beleid

- Het kind
- De professional
- Onderwijs
- Organisatie

6

4. Organisatie

7

5. Samenwerking

- Samenwerking, intern en extern, toekomstige ontwikkelingen
- Internationalisering

8

6. Onderwijs- kwaliteit

- Dit is Gearhing
- De structuur
- Organisatie en koers

11

7. Personeel

- FTE verbruik 2020
- Ziekteverzuim
- Analyse

14

8. Financiën

- Exploitatie-rekening
- Balans
- Kengetallen

1. VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag van Stichting Gearhing over het boekjaar 2020.

Het verslag is geschreven voor de raad van toezicht, de gmr, de ouders, de personeelsleden in dienst van Gearhing en het Ministerie van Onderwijs en andere belanghebbenden en geeft invulling aan horizontale verantwoording. Deze jaarverantwoording informeert u over het beleid van Stichting Gearhing en welke activiteiten in 2020 zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs te borgen, om de doelen die zijn gesteld te verwezenlijken en om de ontwikkeling van het onderwijs te bevorderen. Daarnaast is dit jaarverslag een officieel verantwoordingsdocument van Stichting Gearhing, onder meer bestemd voor het ministerie van OC&W conform art. 171 van de Wet op het primair onderwijs (WPO).

Achtereenvolgens komen aan de orde een kort verslag van de raad van toezicht (RvT) en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), een bestuursverslag en de jaarrekening.

De jaarrekening dient als basis voor de vaststelling van de rechtmatigheid van de besteding van de rijksbijdragen. De controleverklaring van een registeraccountant is daarbij een verplicht onderdeel van de jaarrekening.

Er wordt niet alleen verslag gedaan van hoe Gearhing begrote middelen inzet om de organisatie draaiende te houden. Maar ook hoe (sociale) innovaties het licht zien om een toekomstbestendige onderwijsorganisatie te kunnen vormgeven.

Bolsward, mei 2021

Het college van bestuur,
Alex. J. Peltekian, voorzitter

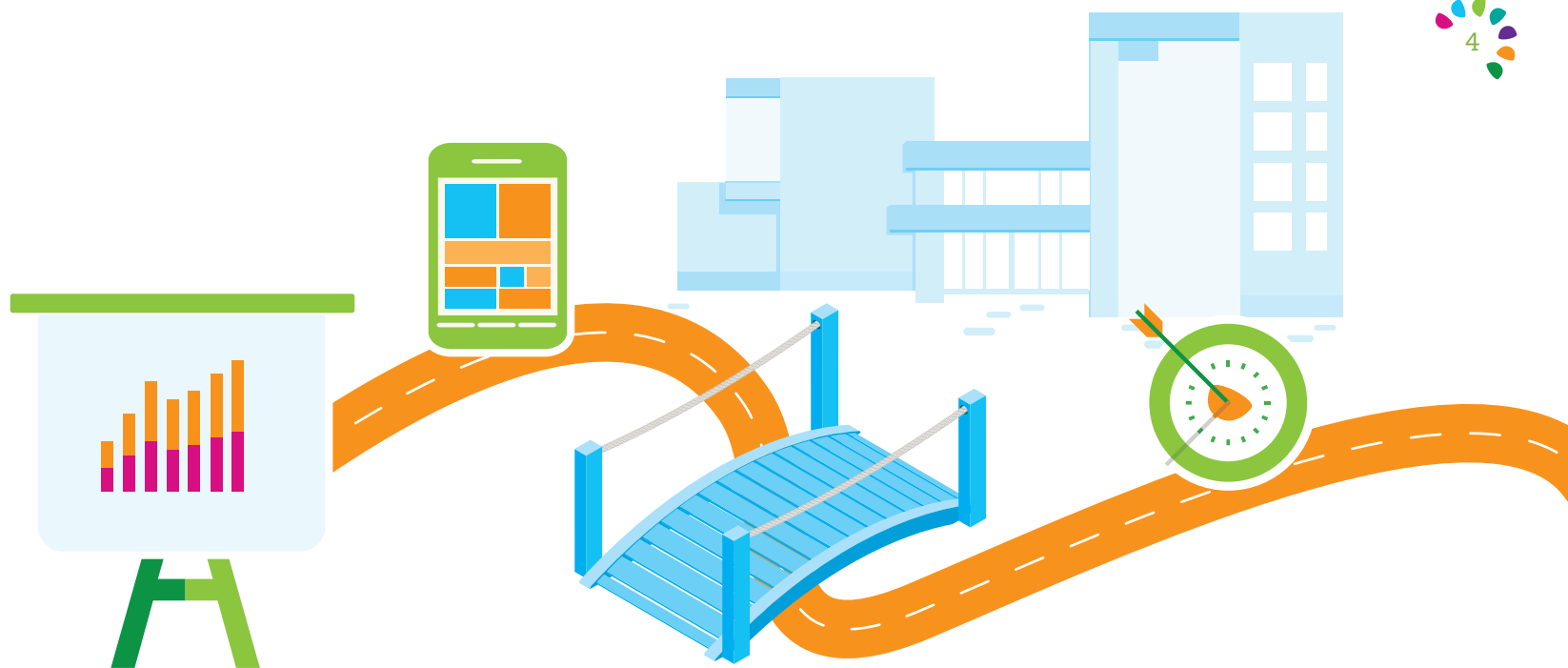

2. VISIE

Gearhing wil het onderwijs organiseren ‘vanuit de bedoeling’, zoekt naar de essentie en laat zich daarbij leiden door bij alles wat we doen de vraag te stellen ‘Wat Telt Echt’.

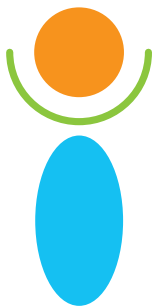
Organisatie en koers

Gearhing wil het onderwijs substantieel verbeteren. Ieder kind heeft recht op goed onderwijs. We maken de stap vooruit en investeren in mensen.

3. SPEERPUNTEN

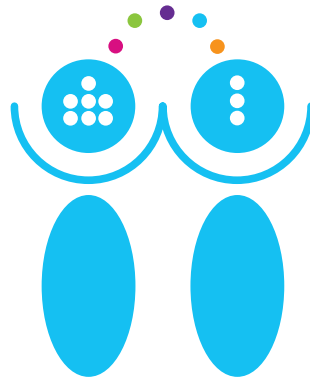
Aansluitend bij actuele en te verwachten ontwikkelingen richt het beleid van Gearhing zich de komende jaren vooral op de onderstaande speerpunten.

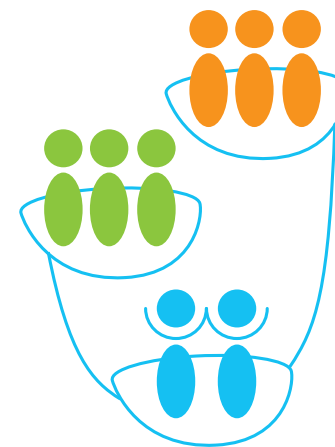
1. Het kind

2. De professional

3. Onderwijs

4. Organisatie

4. ORGANISATIE

Stichting Samenwerkingsbestuur Gearhing is het bevoegd gezag van 24 scholen voor primair onderwijs; 22 openbare scholen en twee algemeen bijzondere scholen.

De scholen bevinden zich in de gemeenten De Fryske Marren, Súdwest-Fryslân, Leeuwarden en Waadhoeke.

Lijnfuncties

Boven-beneden: geeft richting en ruimte.

Beneden-boven: verantwoordelijk voor resultaten en legt rekenschap af.

Staftaken

Servicebureau

- Directeur Bedrijfsvoering/Controller
- Manager P&O
- Beleidsmedewerkers, personeel, financiën, huisvesting
- Secretariaat

Ondersteuning bestuur, directie, OT's en scholen

Ondersteuning OT's en scholen

- Orthopedagoog en onderwijsadviseur
- Beleidsmedewerker Onderwijs & Kwaliteit

- Manager bedrijfsvoering
- Intern begeleider (IB)
- Administratief medewerker
- ICT-er
- RT-er
- Conciërge

Ondersteuning op school/onderwijsteam

Raad van toezicht

Lijnfuncties en verantwoordelijkheden

College van bestuur

Directeur
Onderwijsteam

Onderwijspersoneel

Medezeggenschap

GMR

(O)MR

1.742
leerlingen

Op 01-10-2019: 1.767

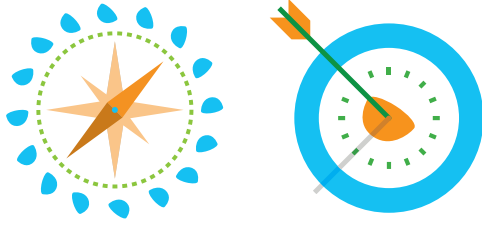

203
medewerkers

Op 31-12-2019: 188

160,6
fte's

Over 2019: 162,2

5. SAMENWERKING

5.1 Samenwerking, intern en extern, toekomstige ontwikkelingen

De organisatiefilosofie van Gearhing stoelt op de aanname, dat als professionals/leerkrachten de ruimte en faciliteiten, maar vooral, het vertrouwen krijgen om hun vak uit te oefenen, dit tot het beste onderwijs zal leiden.

Het delen van elkaars volop aanwezige kennis, peer to peer denken, is hierbij een belangrijke voorwaarde. Het werken in onderwijsteams, in plaats van in individueel ingerichte scholenteams, is een belangrijk uitgangspunt hierbij. Maar dit is alleen de vorm. Belangrijker nog is het mentale model van onvoorwaardelijk vertrouwen in de professionaliteit van leerkrachten.

Om de interne samenwerking verder te ontwikkelen kiest Gearhing ervoor om zich meer en meer tot een netwerkorganisatie te ontwikkelen ('Wat Telt Écht, onderwijs vanuit de bedoeling', Strategisch beleidsplan 2019-2022).

Ook in 2020 is Gearhing doorgegaan met het verder inzetten op samenwerking tussen leerkrachten onderling op de scholen. Door met en van elkaar te leren, zoals gezamenlijke lesvoorbereiding en lesbezoeken bij elkaar. De methodieken van stichting LeerKRACHT, en op sommige scholen het Daltonconcept, spelen hier methodisch op in.

Externe samenwerking is ook in 2020 weer gerealiseerd in LeerMeer, waarin Gearhing met andere besturen uit de regio een opleidingsaanbod voor de gezamenlijke leerkrachten realiseert. In 2020 is LeerMeer in

verband met corona wel minder ingezet dan voorgaande jaren. Cursussen en workshops van LeerMeer worden gegeven door medewerkers van de aangesloten stichtingen zelf, die hun expertise delen.

Met schoolbestuur Odyssee en de Opbouw vormt Gearhing al een aantal jaren samen het bestuur van het Expertisecentrum in Sneek. Het aanbod betreft ondersteuning en het doen van onderzoeken in het kader van Passend Onderwijs. Inmiddels maakt de Opbouw geen deel meer uit van het expertisecentrum. In de loop van 2021/2022 zullen de werkzaamheden van het expertisecentrum opgaan in de nieuwe fusieorganisatie tussen Gearhing en Odyssee.

In afwachting van de resultaten van een Due Dilligence onderzoek is het fusieproces in 2020 tijdelijk getemporiseerd. Na de presentatie van dit boekenonderzoek aan beide Raden van Toezicht is het fusietraject weer opgepakt. Onder begeleiding van een procesbegeleider en gecoördineerd door een coördinatieteam dat is geformeerd uit beide besturen, wordt gekoerst op een formele fusie van Gearhing en Odyssee op 1 januari 2022.

In samenwerking met bestuur Vario uit Emmeloord is in Lemmer de Tienerschool gestart. Een formalisering van de reeds bestaande lokale samenwerking tussen Gearhing Onderwijsteam 5 school De Tweespan en het Zuyderzee Lyceum aldaar.

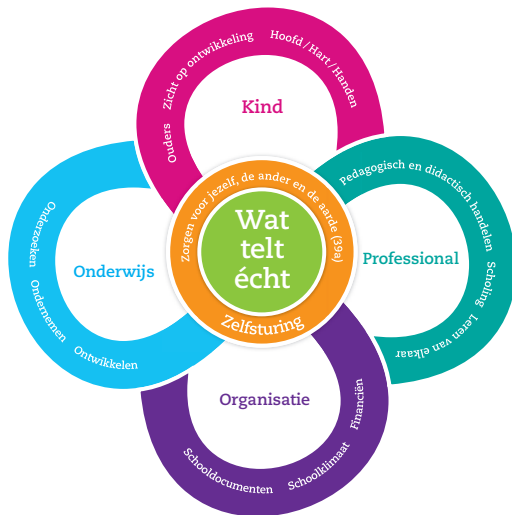
5.2 Internationalisering

Gearhing heeft voornamelijk geen beleid op internationale samenwerking of andere vormen van internationalisering.

6. ONDERWIJSKWALITEIT

Gearhingscholen staan voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs met als uitgangspunt dat elk kind uniek is. Binnen de onderwijsteams is de directeur eindverantwoordelijk voor de kwaliteit en realisering van hoogwaardig onderwijs.

Kwaliteit van het onderwijs

Om zicht te hebben op de kwaliteit van het onderwijs op onze 24 scholen, werken we met een kwaliteitsklaver. Deze figuur is onderdeel van het kwaliteitssysteem en bestaat uit vier pijlers: kind, onderwijs, professional en organisatie. De pijlers zijn gevormd rondom de vraag 'wat telt écht?'

Het kind staat bovenaan in de vorm. Omdat ál ons handelen gericht is op de optimale ontwikkeling van de ons toevertrouwde kinderen. Op elke school streven wij naar kwaliteit; wij willen een goed pedagogisch klimaat, hoogstaand onderwijs, tevreden kinderen, ouders en professionals. Onze strategie is een open benadering waarin we de ontwikkelingen op de voet volgen en inspelen op dat wat écht telt op de scholen en hun omgeving.

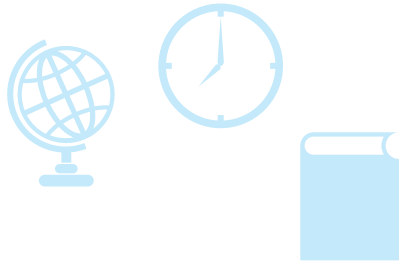
Onderwijsachterstanden

Gearhing heeft onderwijsachterstandsmiddelen ontvangen die op basis van indicatoren van het CBS de onderwijsachterstandsscores berekend. Deze middelen worden 1-op-1 via het goedgekeurde en vastgestelde bestuursformatieplan en de begroting beschikbaar gesteld aan de desbetreffende scholen. De middelen worden veelal ingezet voor extra formatie en het daarmee verkleinen van de klassen, dit kunnen combiklassen zijn. Op deze manier kan extra aandacht worden gegeven aan de leerlingen.

Evaluatie onderwijskwaliteit

Gedurende het schooljaar zijn er verscheidene momenten gepland en ongepland om over het onderwijs in gesprek te gaan. De directeuren verantwoorden zich jaarlijks over de kwaliteit van het onderwijs door de evaluatie- en toekomstgesprekken. Naast informele gesprekken, vindt er twee keer per jaar een formeel gesprek plaats. Er is gesproken over de ontwikkeling van onderwijsteams, personele zaken, de kwaliteit van het onderwijs en de financiële realisering.

De opbrengsten (resultaten, scores, etc.) vormen één van de indicatoren waarmee de kwaliteit van de scholen wordt bewaakt. Gearhing stelt zich ten doel dat alle scholen minimaal het basisarrangement van de onderwijsinspectie hebben.

Alle scholen werken aan eigen onderwijsontwikkeling. De speerpunten zijn per school verschillend. Het is aan de onderwijsprofessional -de leerkrachten- om te vertellen met welke acties de school deze speerpunten in het primair proces gaat concretiseren en realiseren. Het is aan de organisatieprofessional -de directeuren- om dit in een systeem weg te zetten. Waarbij eigenaarschap voor alle professionals en betrokkenen van belang is en waar ruimte is voor eigen keuzes. De kwaliteitsklaver is een vrij kader waarin iedere school cyclisch werkt, waarbij het denken vanuit de ontwikkeling en ondersteuningsbehoefte van het kind centraal staat. Kortom, een kader waarin de eigen visie, geformuleerd in concrete/toetsbare doelen beschreven is, die regelmatig geëvalueerd wordt en waar vervolgacties op uitgezet worden.

De onderwijsontwikkelingen die gerealiseerd worden binnen een onderwijsteam, zijn beschreven in het jaarplan. De gewenste scholing staat beschreven in het scholingsplan. Deze plannen zijn vertaald naar één integrale exploitatiebegroting en één gezamenlijk formatiebudget per onderwijsteam.

Eindtoets 2019 - 2020

In een ongekende situatie waarbij geen eindtoets werd afgenomen, was het advies van de leerkracht zo mogelijk nog belangrijker. De eindtoets fungeert normaal gesproken als objectief tweede gegeven. Om de overgang naar het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te organiseren, hebben alle scholen een warme overdracht met het VO. Een ambitieuze kijk op het kind, om optimale kansen te bieden. Dit werd dit jaar belangrijker dan eerder. Er zijn dit jaar geen bezwaren van ouders bij de bezwarencommissie plaatsingsadvies PO-VO binnengekomen.

Inspectie

Er heeft in november een online bestuurs-inspectiebezoek plaatsgevonden. Hierbij waren naast bestuurder ook aanwezig de beleidsmedewerker onderwijs & kwaliteit, een OT-directeur en een IB'er uit een van de onderwijsteams. Met name het Gearhing kwaliteitsklaver en de borging daarvan kwamen aan de orde. De inspectie was positief. Het betrof een onderzoek in het kader van de 'Staat van het Onderwijs' en heeft derhalve geen schriftelijke terugkoppeling of oordeel.

In verband met het stelselonderzoek kwaliteitsverbetering en de leerlingenpopulatie, heeft de inspectie met 7 scholen een digitaal gesprek gevoerd. Met dit onderzoek willen ze meer zicht krijgen op de keuze en uitwerking van belangrijke thema's voor kwaliteitsverbetering op basisscholen. En of deze thema's samenhangen met het beeld dat de school heeft van de brede ontwikkeling van de leerlingenpopulatie en specifieke groepen zoals leerlingen die extra ondersteuning krijgen of leerlingen die vallen onder het onderwijsachterstandenbeleid. Ook bij deze onderzoeken zal de inspectie geen oordelen uitspreken op standaarden uit het onderzoekskader.

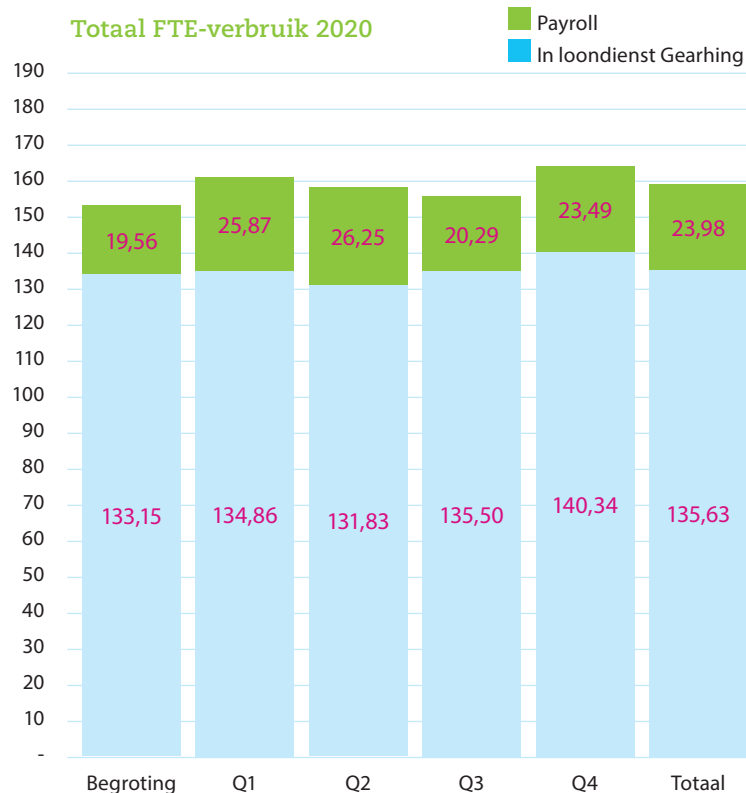

7. PERSONEEL

De inzet van medewerkers drukken we uit in fte's (fulltime equivalent).
Eén fte is evenveel als één volledige baan.

We vergelijken de begrote inzet van medewerkers en de werkelijk ingezette hoeveelheid medewerkers. We nemen naast het fte-verbruik uit het salarissysteem RAET ook de tijdelijke aanstellingen via payroll en werk door derden mee.

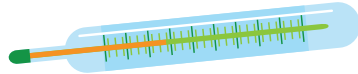
Zijn hier nieuwe gegevens voor of gaat deze tabel eruit?

In de tabel hieronder wordt het gemiddeld samengevoegd fte-verbruik van personeel in loondienst bij Gearhing en payroll in 2020 over de verschillende categorieën inclusief overgangsrecht RDI (regeling duurzame inzetbaarheid) weergegeven.

FTE verbruik 2020	Begroting 2020	Realisatie 2020	Vershil
0020 BSM (RAET)	117,90	123,50	-5,60
0020 BSM vervanging (RAET)	-	1,82	-1,82
0030 GBP (RAET)	4,88	3,78	-1,10
0040 ABB (RAET)	5,45	5,43	0,02
0010 OT/Schoonmaak (RAET)	0,35	0,82	-0,47
0050 Interne vervangingspool (RAET)	1,47	2,14	-0,67
Totaal FTE RAET	132,81	137,32	-7,44
0020 BSM (payroll)	16,19	15,87	0,32
0020 BSM vervanging (payroll)	-	2,99	-2,99
0030 GBP (payroll)	3,10	0,58	2,52
0040 ABB (payroll)	-	-	-
0010 OT/Schoonmaak (payroll)	1,23	0,32	0,91
0050 Interne Vervangingspool (payroll)	0,64	0,84	-0,20
0020 BSM Werk door derden	0,60	1,88	-1,28
0020 BSM vervanging Werk door derden	-	0,58	-0,58
Totaal FTE payroll	21,76	23,06	-1,30
Totaal FTE AFAS en payroll	151,81	160,55	-8,74

Het blijkt dat over 2020 gemiddeld 8,74 fte meer is ingezet dan begroot. De toename van ruim 8 fte zit voornamelijk in vervangingen, extra middelen, frictieformatie en enkele projecten die in de loop van 2020 zijn gestart.

7b. Ziekteverzuim

Als goed werkgever proberen wij uitval te voorkomen en preventief met medewerkers in gesprek te gaan, ook met zorg voor gezondheid en welzijn. Een hoog ziekteverzuim kan een indicatie zijn voor verstoringen in de werkomgeving, werkomstandigheden of een disbalans tussen werk en privé.

Doelstelling

Het gezamenlijk doel van Gearhing en Zorg van de Zaak is om het ziekteverzuim terug te dringen met 1% per jaar, zo lang het verzuimpercentage niet onder de 6% is gedaald. Die doelstelling hebben we inmiddels gehaald, voor 2020 is het doel om een verzuimpercentage van 4,5% te realiseren.

Belangrijke onderdelen van de aanpak van het ziekteverzuim zijn:

- de-medicalisering van ziekteverzuim;
- arbeidsdeskundige in eerste lijn;
- arbeidsdeskundige als coach en critical friend, kritisch meekijken en coachen van directeuren bij het voeren van verzuimgesprekken;
- digitaal volgsysteem voor P&O, directeuren en de Arbodienst;
- eigen regiemodel (directeuren als casemanager);
- open spreekuur van de arbeidsdeskundige;
- aandacht voor preventieve maatregelen zoals coaching of ondersteuning van medewerkers op andere terreinen.

Wij werken samen met Zorg van de Zaak, een arbodienst die ons ondersteunt om het ziekteverzuim te verlagen.

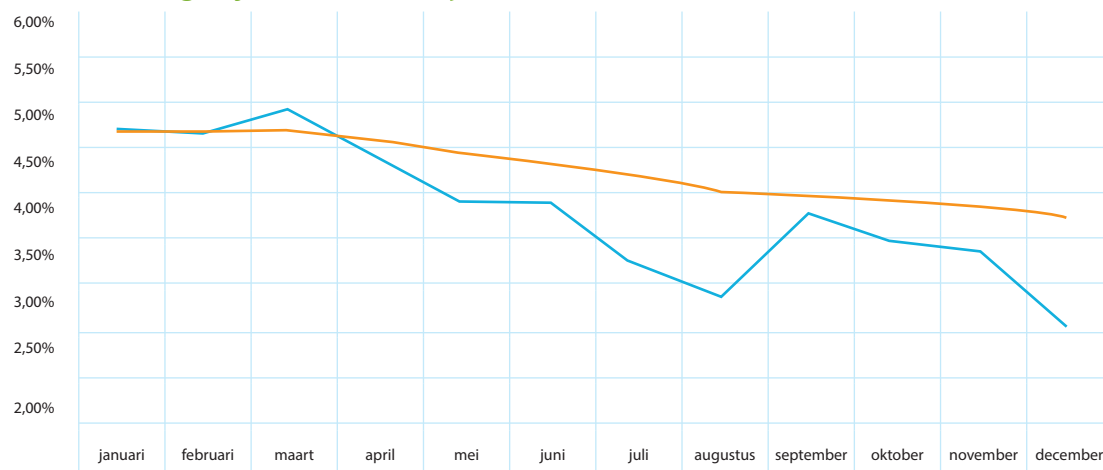
Ziekteverzuim	2018	2019	2020
Gearhing	5,28%	5,80%	3,96%
Payroll	3,49%	3,22%	4,28%
Totaal	5,04%	6,23%	4,00%

Samenvatting Gearhing	2019	2020
Verzuimpercentage Gearhing	6,74	3,96
Gem. verzuimduur in dagen	25,54	37,01
Meldingsfrequentie	0,85	0,60
Percentage nulverzuim in fte	44,62	58,34
Percentage nulverzuim mdw	47,72	60,26
Aantal ziekmeldingen gemiddeld	13,17	10,42
Aantal herstelmeldingen gemiddeld	12,92	10,75
Aantal medewerkers	188,33	193,58
Totaal aantal fte	136,83	139,15

- Gemiddelde ziekteverzuim 2017: 5,03%

Analyse ziekteverzuim 2020

ZVP Gearhing/Payroll - voortschrijdend laatste 12 maanden

Dalend verloop ziekteverzuimpercentage

in combinatie met payroll aanstellingen
3,33% biedt samengesteld gewogen
percentage van

3,96%

Ziekteverzuimduur

gemiddeld

37,01 dagen

Ziektemeldingsfrequentie

gemiddeld

0,60%
= < 1x per jaar

Conclusies

- Het doel van de 1% verzuimreductie per jaar ten opzichte van het ziekteverzuimpercentage van 2010 (10,02%) tot een aanvaardbaar ziekteverzuimpercentage van 6% is behaald.
- We hebben ons doel voor 2020, namelijk een ziekteverzuimpercentage van 4,5% gerealiseerd. In 2020 is het verzuim gemiddeld 3,96%.
- Het ziekteverzuim wordt voornamelijk veroorzaakt door langdurige ziekte van medewerkers, met een medische oorzaak.

8. FINANCIËN

In dit hoofdstuk beschrijven we de financiële effecten van de activiteiten van Gearhing.

De drie belangrijkste bestanddelen van de verslaggeving zijn:

1. Exploitatierkening
2. Balans
3. Kengetallen

De exploitatierkening is de staat van baten en lasten; het laat zien welke inkomsten en uitgaven er zijn geweest. De analyse is vooral gericht op de verschillen tussen begroting en realisatie. De vierde cijferkolom met de gegevens van het voorgaande jaar biedt een ontwikkelingsbeeld.

Integraal overzicht van baten, lasten en het exploitatieresultaat 2020

Exploitatierkening				
Baten	Werkelijk 2020 €	Begroting 2020 €	Vershil werkelijk/ begroting €	Werkelijk 2019 €
Rijksbijdrage OCW	14.083.274	13.524.708	558.566	14.122.024
Overige subsidies OCW	778.314	723.528	54.786	841.722
Gemeentelijke bijdragen	43.685	41.744	1.941	42.481
Overige overheidsbijdragen	14.212	13.730	482	14.335
Overige baten	341.218	236.705	104.513	285.668
Totaal baten	15.260.703	14.540.415	720.288	15.306.230
Lasten				
Lonen en salarissen	10.430.784	9.784.109	646.675	9.616.005
Overige personele lasten	2.281.976	2.087.236	194.740	2.407.528
Afschrijving inventaris en apparatuur	171.486	207.974	-36.488	149.784
Afschrijving meubilair en machines	105.086	100.950	4.136	105.100
Afschrijving leermiddelen etc. (PO)	88.584	95.344	-6.760	95.049
Huur gebouwen	32.543	33.250	-707	32.543
Klein onderhoud en exploitatie	145.430	108.700	36.730	123.464
Energie en water	176.829	175.450	1.379	178.190
Schoonmaakkosten	300.735	274.308	26.427	236.933
Heffingen	37.766	32.750	5.016	41.730
Dotatie onderhoudsvoorziening	300.000	233.671	66.329	246.699
Overige huisvestingslasten	251.740	246.127	5.613	290.215
Administratie- en beheerslasten	225.046	258.239	-33.193	257.800
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	708.016	654.585	53.431	695.204
Overige instellingslasten	225.436	145.222	80.214	223.981
Totaal lasten	15.481.457	14.437.915	1.043.542	14.700.225
Saldo Baten en Lasten	-220.754	102.500	-323.254	606.005
Rentebaten	35	0	35	508
Rentelasten	9.939	2.500	7.439	3.993
Exploitatiesaldo	-230.658	100.000	-330.658	602.250

Opmerking

In december 2019 hebben de schoolbesturen in het primair onderwijs op basis van het afgesloten convenant Aanpak Lerarentekort vanuit OCW aanvullende rijksbijdragen ontvangen. De Raad voor de Jaarverslaggeving (RJO) heeft geconcludeerd dat, aangezien het (aanvullende) rijksbijdragen betreft, deze middelen volledig als bate moeten worden verantwoord in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

De daadwerkelijke besteding van deze middelen vallen volledig in het boekjaar 2020. Voor Gearhing gaat dit om een extra bedrag aan 'bate' van € 181.131 in 2019. Het bedrag is in 2019 via het resultaat en de bestemmingsreserve verwerkt en is bedoeld om de in 2020 vallende uitgaven te 'dekken'. Het effect van de verwerking via de bestemmingsreserve van deze aanvullende rijksbijdragen van circa € 181.000 op het resultaat, het eigen vermogen en de kengetallen wordt in de toelichting veelal buiten beschouwing gelaten. Op onderdelen zal, indien relevant, wel een vergelijking worden gemaakt waarbij de bedragen worden gecorrigeerd voor deze in 2019 verwerkte aanvullende 'bate' tegenover de verwerkte last in 2020.

Resultaat

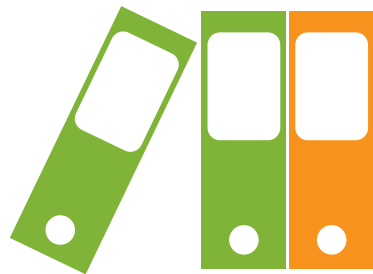
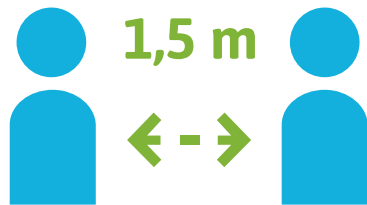
Voor 2020 is sprake van een negatief verschil tussen het begrote resultaat en het werkelijke resultaat van -€ 330.658. Vooruitlopend op de analyse kan worden gesteld dat de volgende zaken mede van invloed zijn geweest op het resultaat:

- de niet-begrote cao-verhoging zowel aan de baten- als lastenkant;
- bovenstaande opmerking m.b.t. de bestemmingsreserve;
- extra toegekende interne middelen aan de onderwijsteams;
- COVID-19.

Onderstaand een samenvatting van de verschillen t.o.v. de begroting 2020, waarop in het verslag nader wordt ingegaan.

	€
Rijksbijdrage	558.566
Overige overheidsbijdragen OCW	54.786
Overige baten	104.513
Lonen en salarissen	-646.675
Overige personele lasten	-194.740
Afschrijvingen	39.112
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	-53.431
Diversen	-192.789
Totaal verschil resultaat	-330.658

Het 'geschoonde' resultaat voor 2020 bedraagt: - € 49.527. In dit resultaat wordt rekening gehouden met de dekking van de extra in 2020 vallende loonkosten door de in 2019 gevormde bestemmingsreserve voor een bedrag van € 181.131.

Coronavirus en financiën

Het coronavirus betekende gedurende een deel van 2020 een wijziging in het verstrekken van het onderwijs. Onderwijs op afstand vergt een andere denk- en werkwijze. Het afgelopen jaar heeft corona ook geleid tot extra formatieve inzet, deze extra uitgaven zijn grotendeels gecompenseerd vanuit extra ontvangen rijksbijdragen. Daarnaast zijn kosten gemaakt voor enerzijds een uitbreiding van softwarelicenties en daarnaast voor extra hygiëne maatregelen bij het weer openen van de schooldeuren voor kinderen en leerkrachten. In totaal is voor ongeveer een bedrag van € 70.000 aan corona gerelateerde kosten gemaakt, daartegenover zijn op onderdelen de kosten (voor nascholing/reis- en verblijfskosten) ook beduidend lager uitgevallen dan begroot.

Extra middelen voor werkdrukverlaging

Vanuit het ministerie worden extra middelen beschikbaar gesteld voor werkdrukverlaging. Voor het verlagen van de werkdruk is een bedrag per leerling beschikbaar gesteld en voor Gearhing betekent dit in 2020 een bedrag van zo'n € 405.000.

De onderwijsteams hebben zelf gekeken naar de knelpunten binnen de teams en in overleg met PO en Financiën en instemming van de P-MR zijn deze middelen ingezet. Het totaal aan werkdrukmiddelen is voor het schooljaar 2019/2020 en 2020/2021 besteed aan het inzetten van extra personeel (o.a. leerkrachten, vakleerkrachten en onderwijsassistenten) en zijn in de financiële cijfers ook als zodanig verantwoord.

8b. Balans

Waar de exploitatierekening de baten en lasten van een kalenderjaar laat zien, geeft de balans aan welke waarden (activa) er aan het begin en aan het eind van een kalenderjaar in een organisatie aanwezig zijn en waar deze vandaan komen (passiva).

De balans laat de situatie per 31-12-2020 zien met als vergelijk de stand per 31-12-2019.

Balans	31-12-2020	31-12-2019
Activa	€	€
Inventaris en apparatuur	1.296.994	1.153.744
Leermiddelen (PO)	358.629	391.164
Deelnemingen/financiële vaste activa	37.356	72.486
Debiteuren	0	0
Ministerie van OCW	651.936	616.457
Overige vorderingen	363.276	188.706
Overlopende activa	71.687	110.847
Liquide middelen	7.531.304	7.919.923
Totaal Activa	10.311.182	10.453.327
Passiva	€	€
Algemene reserve Publiek	5.327.226	421.390
Algemene reserve Privaat	45.425	90.551
Bestemmingsreserves/bestemmingsfonds	0	181.131
Personele voorziening	176.103	218.239
Onderhoudsvoorziening	819.923	875.934
Overige voorzieningen	266.598	269.632
Crediteuren	328.401	743.476
Ministerie van OCW	0	0
Belastingen en prem. soc. verzekeringen	422.082	358.986
Schulden terzake van pensioenen	141.719	127.091
Overige kortlopende schulden		
Overlopende passiva	2.783.705	2.256.659
Totaal Passiva	10.311.182	5.543.089

8c. Kengetallen

Kengetallen zijn voor de duiding van de vele cijfers van de jaarrekening. Ze vatten de cijfers samen en geven betekenis aan de opsomming van deze cijfers.

Er zijn kengetallen voor de exploitatierekening, voor de balans en voor de combinatie van die twee.

Liquiditeit duidt de mate aan waarin een organisatie in staat is om op korte termijn aan de betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Solvabiliteit geeft aan in welke mate de organisatie op lange termijn in staat is om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Exploitatiekenngetallen	in % van de totale baten		
Activa	Werkelijk 2020	Begroting 2020	Werkelijk 2019
Rijksbijdragen	97,38%	97,99%	97,76%
Overige overheidsbijdragen	0,38%	0,38%	0,37%
Overige baten	2,24%	1,63%	1,87%
Personele lasten	82,12%	82,22%	81,79%
Afschrijvingen	2,36%	2,80%	2,38%
Huisvestingslasten	8,04%	7,65%	7,82%
Overige instellingslasten	7,48%	7,33%	8,01%
Resultaat (= Marge cq Rentabiliteit)	-1,51%	0,69%	3,94%
Kengetallen t.a.v. de balans			
	31-12-2020	31-12-2019	
Liquiditeit (= quick ratio = current ratio)	2,34	2,53	
Solvabiliteit (EV/TV)	52,1%	53,6%	
Solvabiliteit (EV/VV)	1,09	1,16	
Solvabiliteit commissie Don (EV+voorz / TV)	64,4%	66,6%	
Weerstandscapaciteit	€ 5.372.651	€ 5.603.310	
Weerstandscapaciteit inclusief voorzieningen	€ 6.635.275	€ 6.967.115	
Weerstandscapaciteit incl. voorz. en excl mva	€ 4.979.652	€ 5.422.207	

Het weerstandsvermogen (EV/Baten) ligt met 35,2% prima op het gewenste niveau van tussen de 10% en 40%.

Het weerstandsvermogen zegt iets over de reservepositie en over de mogelijkheden om financiële tegenvallers te kunnen opvangen.

De kapitalisatiefactor is een graadmeter voor de mate waarin een organisatie efficiënt wordt gefinancierd.

Gearhing hanteert zelf een marge waarbinnen de kapitalisatiefactor zich moet bevinden en dat is tussen de 35% en 60%.

Het rendement is een kengetal dat in op winst gerichte organisaties wordt gebruikt om te kijken hoeveel rendement de inleggers van het eigen vermogen (aandeelhouders) hebben op hun ingelegde geld. In een niet op winst gerichte organisatie als Gearhing is het een vrijwel betekenisloos kengetal.

Kengetallen vermogen ten opzichte van exploitatie		
	31-12-2020	31-12-2019
Weerstandsvermogen (EV/Baten)	35,21%	36,61%
Weerstandsvermogen inclusief voorzieningen	43,48%	45,52%
Weerstandsvermogen incl. voorz. en excl. mva	32,63%	35,42%
Kapitalisatiefactor (balanstotaal/exploitatiebaten)	67,57%	68,29%
Rentabiliteit (resultaat / totale baten)	-1,51%	3,94%
Rendement/rentabiliteit (resultaat / EV)	-4,29%	10,75%

De kengetallen voor zowel de balans en het vermogen als voor de exploitatie laten overall een positief beeld zien en passen voor de meeste kengetallen in de financiële toekomstvisie die Gearhing heeft geformuleerd. Voor een aantal onderdelen zullen we wel proberen om binnen het bestaande beleid maatregelen te formuleren om de gewenste tendens en daarmee de gewenste kengetallen te realiseren. De insteek is en blijft dat het beschikbare geld, rekening houdend met de 'spelregels', dient te worden ingezet in het onderwijs binnen Gearhing.

Reservepositie Gearhing

Vanaf het boekjaar 2020 zijn schoolbesturen verplicht een toelichting te geven op de reservepositie. De reserves dienen getoetst te worden aan de nieuwe signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig vermogen.

De gedachte achter deze signaleringswaarde dat publiek onderwijsgeld optimaal aan onderwijs moet worden besteed wordt door Gearhing onderstreven en nagestreefd. Een eerste toetsing aan deze signaleringswaarde geeft aan dat het vermogen van Gearhing is te kwalificeren als 'bovenmatig'. Voor het bepalen van de daadwerkelijke hoogte van bovenmatig vermogen is het van belang om de risico's in beeld te hebben en deze te kwantificeren als 'opslag' ten opzichte van het normatieve vermogen. In de meerjarenbegroting (zie ook hoofdstuk 8.) van Gearhing zijn de eerste stappen zichtbaar om de bovenmatige reserve af te bouwen. Voor de invulling van de vooralsnog negatief begrote resultaten voor de komende jaren moet in samenspraak met verschillende belanghebbenden nog wel een bestedingsplan worden opgesteld. Het opstellen van dit bestedingsplan wordt opgepakt door de werkgroep 'Financiën, Huisvesting en ICT' binnen Gearhing. In dit kader dient ook rekening te worden gehouden met de mogelijke impact van het wetsvoorstel vereenvoudiging bekostiging primair onderwijs op de reserves. De Tweede Kamer heeft ondertussen ingestemd met het voorstel, als de Eerste Kamer eveneens instemt dan gaat het voorstel op z'n vroegst in op 1 januari 2023.

Voor een aantal thema's zullen we proberen om binnen het bestaande beleid maatregelen te formuleren om de gewenste tendens om het vermogen terug te laten lopen te realiseren.

De insteek is en blijft dat het beschikbare geld, rekening houdend met de 'spelregels', dient te worden ingezet in het onderwijs binnen Gearhing. In het licht van de voorgenomen fusie met Odyssee zal daarbij ook nieuw gezamenlijk beleid over de wijze waarop wordt omgegaan met de (bovenmatige) vermogensposities van beide stichtingen.